

Opgave 3 Tussenjaar voor Ierse scholieren

Bij deze opgave hoort tekst 3 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In Ierland kunnen middelbare scholieren in hun vierde jaar kiezen voor een zogenaamd *Transition Year* (TY) om hun interesses te verkennen. Dit is een tussenjaar voor scholieren waarin alleen de basisvakken Engels, Iers en wiskunde verplicht zijn. Scholen zijn verder vrij in wat ze hun leerlingen als mogelijkheden aanbieden. Het opdoen van werkervaring is een belangrijk onderdeel van het tussenjaar.

Gebruik regel 1 tot en met 32 van tekst 3.

Uit tekst 3 blijkt dat het tussenjaar onder andere als doel heeft scholieren te socialiseren.

- 2p 15 Geef aan welke functie van socialisatie met het tussenjaar gerealiseerd kan worden. Gebruik in je antwoord:
- een functie van socialisatie;
 - informatie uit regel 1 tot en met 32 van tekst 3 om de gekozen functie te illustreren.

Gebruik regel 1 tot en met 32 van tekst 3.

- 2p 16 Leg uit dat het tussenjaar in Ierland geïstitutionaliseerd is. Gebruik in je uitleg:
- ‘complex van waarden’ uit de omschrijving van het kernconcept institutionalisering en informatie uit regel 1 tot en met 32 van tekst 3;
 - ‘reguleren van gedrag/relaties’ uit de omschrijving van het kernconcept institutionalisering en informatie uit regel 1 tot en met 32 van tekst 3.

Gebruik tekst 3.

- 2p 17 Leg uit dat het feit dat sommige scholieren het tussenjaar overslaan sociale ongelijkheid in Ierland laat zien. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid;
 - informatie uit tekst 3 waaruit sociale ongelijkheid blijkt.

Gebruik tekst 3.

Er zijn vier soorten sociale ongelijkheid te onderscheiden, zoals een ongelijke verdeling van economische hulpbronnen.

- 2p 18 Geef aan welke **andere** soort sociale ongelijkheid te herkennen is tussen scholieren met het tussenjaar. Gebruik in je antwoord:
- de naam van een soort sociale ongelijkheid;
 - informatie uit tekst 3 om de gekozen soort sociale ongelijkheid te illustreren.

Gebruik tekst 3.

- 2p 19 Beredeneer dat de invulling van het tussenjaar gevolgen kan hebben voor de sociale mobiliteit in het latere leven van scholieren. Gebruik in je redenering:
- een omschrijving van opwaartse sociale mobiliteit;
 - informatie uit tekst 3 die je redenering ondersteunt.

De Nederlandse overheid heeft een aantal instrumenten om sociale ongelijkheid te beïnvloeden. Een daarvan is het overheidsinstrument: verzekeren tegen inkomensverlies.

Stel dat de Ierse overheid dezelfde overheidsinstrumenten heeft.

- 2p 20
- Formuleer zelf bij een **ander** overheidsinstrument een maatregel die kan bevorderen dat alle scholieren op gelijke wijze kunnen deelnemen aan het tussenjaar.
 - Noem de naam van het gekozen overheidsinstrument.

Opgave 4 Wonen in Hellendoorn

Bij deze opgave hoort tekst 4 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In tekst 4 wordt een korte schets gegeven van het wonen in het dorp Hellendoorn. Verschillende inwoners van Hellendoorn vertellen over het samenleven in het dorp.

Gebruik regel 1 tot en met 32 van tekst 4.

Er zijn verschillende typen sociale bindingen te onderscheiden, zoals economische bindingen.

- 2p 21 Geef aan welke **twee andere** typen sociale bindingen tussen inwoners van Hellendoorn in tekst 4 beschreven worden. Gebruik in je antwoord per type sociale bindingen de naam en informatie uit regel 1 tot en met 31 van tekst 4.

Gebruik regel 1 tot en met 56 van tekst 4.

Er zijn verschillende factoren die sociale cohesie kunnen bevorderen.

- 2p 22 Geef aan welke **twee** factoren die sociale cohesie kunnen bevorderen te herkennen zijn in tekst 4. Gebruik in je antwoord per factor die sociale cohesie bevordert de naam en informatie uit regel 1 tot en met 56 van tekst 4.

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.